

Na temelju članka 21. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju (NN 10/97, 107/07, 94/13 i 98/19) i članka 42. Statuta Dječjeg vrtića Jakšić Upravno vijeće dječjeg vrtića Jakšić na 56. sjednici održanoj 27. rujna 2021. godine donosi

GODIŠNJI PLAN I PROGRAM RADA

DJEČJEG VRTIĆA JAKŠIĆ za pedagošku godinu 2021./2022.

Jakšić, rujna 2021. godine

SADRŽAJ

1. USTROJSTVO RADA

1.1. Struktura djelatnika

1.2. Radno vrijeme vrtića

1.2.1. Poslijepodnevni rad vrtića

2. MATERIJALNI UVJETI RADA

2.1. Plan nabave didaktičke opreme za odgojne skupine

3. ORGANIZACIJA NJEGE I BRIGE ZA ZDRAVLJE DJETETA

3.1. Mjere zdravstvene zaštite u dječjem vrtiću

3.2. Mjere za održavanje higijene u vrtiću

3.3. Protuepidemijske mjere

3.4. Prehrana

3.5. Zdravstvena dokumentacija i evidencije

4. ODGOJNO – OBRAZOVNI RAD

4.1. Tjelesni i psihomotorni razvoj

4.2. Socio-emocionalni razvoj i razvoj ličnosti

4.2.1. Socialni razvoj

4.2.2. Emocionalni razvoj

4.2.3. Moralni razvoj

4.2.4. Spoznajni razvoj

4.3. Govor, komunikacija, izražavanje i stvaralaštvo

4.4. Strategija rada

4.5. Pedagoška dokumentacija

4.6. Programi

4.6.1. Redoviti programi

4.6.2. Program dječje igraonice

4.6.3. Program ranog učenja engleskog jezika

4.6.4. Program Ekoškole

4.6.5. Program predškole

5. ODGOJNO OBRAZOVNI RAD KROZ SKUPINE

5.1. Vrtićke skupine

5.1.1. Opće zadaće

5.1.2. Posebne zadaće

5.1.3. Zadaci u odnosu na dijete

5.1.4. Zadaci u odnosu na odgojitelja

5.1.5. Zadaci u odnosu na roditelja

5.1.6. Zadaci u odnosu na sredinu

5.2. Jaslice

5.2.1. Razvoj motorike

5.2.2. Spoznajni razvoj

5.2.3. Razvoj govora

5.2.4. Socio – emocionalni razvoj

6. NAOBRAZBA I STRUČNO USAVRŠAVANJE DJELATNIKA

7. SURADNJA S RODITELJIMA

8. SURADNJA S DRUŠTVENOM SREDINOM

9. VREDNOVANJE PROGRAMA

10. GODIŠNJI PLAN I PROGRAM RADA RAVNATELJA

1. USTROJSTVO RADA

Djelatnost dječjeg vrtića Jakšić je njega, odgoj, obrazovanje i zaštita djece predškolske dobi od navršene prve godine života do polaska u školu.

U okviru djelatnosti dječji vrtić organizira i provodi slijedeće programe:

- cjelodnevni - desetosatni program njege, odgoja, obrazovanja i zaštite predškolske djece
- program predškole u trajanju od 250 sati
- program engleskog jezika
- poslijepodnevna igraonica za djecu koja nisu polaznici dječjeg vrtića

Redoviti program vrtića dopunjuje se programima po izboru djece i roditelja: izleti, kazališne predstave, posjete, radionice za roditelje, razni projekti na nivou Ustanove...

Za pedagošku godinu 2021./2022. godinu upisano je 84 djece raspoređenih u jednu jasličku i tri vrtićke skupine:

- JASLIČKA SKUPINA – „Leptirići“
- 12-ero djece u dobi od 1-2 godine
- VRTIČKA SKUPINA – „Pčelice“
- 22 djece u dobi od 3-4 godine
- VRTIČKA SKUPINA – „Lavići“
- 24-ero djece u dobi od 4-5 godina
- VRTIČKA SKUPINA – „Medvjedići“
- 26-ero djece u dobi od 5-7 godina

Ustanova obavlja svoju djelatnost na jednoj lokaciji, odnosno u objektu vrtića na adresi Ulica Stjepana Radića 1, 34 308 Jakšić koji je sagrađen 2016. godine. Osnivač dječjeg vrtića Jakšić je Općina Jakšić.

Pedagoška godina započinje 01. rujna 2021., a završava 31. kolovoza 2022. godine. Rad se organizira u petodnevnom radnom tjednu.

Rad u ljetnim mjesecima organizirati će se u jednoj do dvije odgojne skupine, ovisno o uvjetima rada.

1.1. Struktura djelatnika

U vrtiću su zaposleni sljedeći djelatnici :

- Ivona Pečur - ravnateljica;
- Jasmina Demin – odgojiteljica;
- Marina Baričević – odgojiteljica;
- Marijana Blažević – odgojiteljica;
- Nikolina Petranović – odgojiteljica;
- Mojca Klarić - – odgojiteljica;
- Ivana Bošnjak - odgojiteljica
- Ivana Paić – učiteljica razredne nastave – voditeljica predškole;
- Ines Badrov – odgojiteljica;
- Nada Novosel – odgojiteljica;
- Odgojitelj pripravnik putem mjere Zavoda za zapošljavanje;
- Jelena Gašparović – kuharica;
- Antonija Žibera – pomoćni djelatnik u jaslicama;
- Marica Grbeš – spremačica;
- Marija Ester – spremačica;
- Dario Rezo – domar/ekonom/čistač

Poslove knjigovodstva obavlja Sunčica Bajić – privatni knjigovodstveni servis BBS Consulting.

Ugovor o djelu sklopljen je za radna mjesta pedagoga – Dubravka Albert, zdravstvenog voditelja – Tamara Huljev, administrativno- pravni poslovi - Hrvoje Romstein i vođenje web stranice Vrtića – Ivan Matić.

1.2. Radno vrijeme vrtića

Radno vrijeme dječjeg vrtića prilagođeno je potrebama roditelja. Vrtić započinje s radom u 6:30 sati, a završava u 16:30 sati. U slučaju ostanka djeteta duljeg od radnog vremena vrtića odgojitelj je dužan ostati s djetetom do dolaska roditelja odnosno postupiti prema protokolu ponašanja koji je sastavni dio sigurnosno-zaštitnog i preventivnog programa

Radno vrijeme svih djelatnika iznosi 40 sati tjedno, a odgajatelji u neposrednom radu sa djecom ostvaruju 27,5 sati tjedno, dok ostalo radno vrijeme koriste za pripreme i planiranje odgojno obrazovnog rada, vođenje pedagoške dokumentacije, stručno i individualno usavršavanje kroz radionice u prostorima vrtića, suradnja s roditeljima, uređenje prostora i priprema didaktičkog materijala i ostalih poslova. Obračun sati rada vrši se kroz evidencijske liste za svakog odgajatelja na kraju mjesečnog razdoblja.

1.2.1. Poslijepodnevni rad vrtića

Tokom 2021. godine očekuje se realizacija projekta za poslijepodnevni rad vrtića.

Poslijepodnevni rad će se odvijati u periodu od 16.30 do 19.30 sati, u kojemu će biti zbrinuta djeca roditelja kojima je potreban poslijepodnevni boravak djeteta u vrtiću.

Putem projekta osigurati će se rad odgojitelja, pedagoga, kuharice i spremačice na pola radnog vremena.

2. MATERIJALNI UVJETI RADA

Bitna zadaća:

- u suradnji s Općinom Jakšić planirati financijska sredstva u cilju osiguravanja optimalnih materijalnih uvjeta rada tijekom pedagoške godine 2021./ 2022.
- pravovremeno osigurati sva potrebna sredstva i materijale za rad u skupinama, uvažavajući specifičnosti skupine u odnosu na dob i postojeće uvjete
- rad na sveopćem poboljšanju uvjeta rada, osvješćivanju djelatnika za brigu i odgovornost prema sredstvima za rad, kao i angažiranju u cilju njihova poboljšanja

Cilj: Osigurati potrebne uvjete sredstava i materijala za kvalitetno provođenje djelatnosti i kontinuirano poboljšanje uvjeta življenja djece i odraslih u vrtiću i zajednici.

1.2. Plan nabave didaktičke opreme za odgojne skupine

Raspoloživa sredstva za didaktičku opremu vrtića utrošiti ćemo prema potrebama programa na slijedeću skupinu artikala:

- didaktika za program predškole (istraživački i senzomotorni setovi),
- društvene igre za predškolske skupine,

- didaktička sredstva za poticanje razvoja fine motorike,
- slikovnice i stručna literatura za odgojitelje,
- namještaj i didaktika za opremanje prostorije za poslijepodnevni rad Vrtića
- potrošni likovni materijal i sredstva tijekom godine prema potrebi.

3. ORGANIZACIJA NJEGE I BRIGE ZA ZDRAVLJE DJECE

Svi zadaci i mjere vezane za ovo poglavlje koncipirane su u skladu s Programom zdravstvene zaštite djece, higijene i pravilne prehrane djece u dječjim vrtićima kao osnovnog zdravstvenog dokumenta u djelatnosti predškolskog odgoja.

Njega i skrb za tjelesni rast i zdravlje djece provode se prema Programu zdravstvene zaštite djece, higijene i pravilne prehrane djece u dječjim vrtićima. Program mjera donijelo je Ministarstvo zdravstva uz suglasnost Ministarstva znanosti i obrazovanja.

Mjere zdravstvene zaštite djece:

- Prikupljanje podataka o djeci prilikom upisa putem sistematskih pregleda, individualnih razgovora s roditeljima, praćenje izostanaka djece iz vrtića i po potrebi poduzimanje protuepidemijskih mjera u suradnji sa liječnicima i pedijatrima, prevencija bolesti, praćenje rasta i razvoja djece, prva pomoć kod ozljeda djece, provođenje zdravstvenog odgoja.
- U sklopu zdravstvenog odgoja surađujemo sa roditeljima zdravstvene struke: Projekti „Čistoća je pola zdravlja“,
- Unapređivanje oralnog zdravlja djece u suradnji sa stomatolozima,

Program zdravstvene zaštite djece, higijene i pravilne prehrane dječjim vrtićima također utvrđuje i neke mjere vezane za prehranu djece.

Dječji vrtić Jakšić redovito provodi HACCAP –a susatav.

Kroz adekvatan nadzor nad mjerama zdravstvene i higijenske zaštite posebna pozornost usmjerena je prema čistoći i higijeni smještaja u predškolskoj ustanovi, u odnosu na dijete i sve zaposlene, vodeći pritom računa o zadovoljavajućim rezultatima, sukladno s propisanim

Bitni zadaci:

- sustavno praćenje rasta i razvoja djece,
- prehrana djece prema važećim standardima i propisima,

- prilagodba prehrane kod djece sa zdravstvenim problemima,
- provedba preventivnih mjera u cilju smanjenja pobola i ozljeda djece,
- provođenje protuepidemijskih mjera u slučaju pojave zaraznih bolesti,
- zdravstveni odgoj djece, radnika i roditelja,

3.1. Mjere zdravstvene zaštite u dječjem vrtiću

- sistematski zdravstveni pregled djeteta kod nadležnog liječnika prije upisa djeteta u vrtić
- inicijalni intervju s roditeljima, prikupljanje zdravstvene dokumentacije (za djecu s posebnim potrebama i kroničnim poteškoćama)
- zdravstveni pregled djeteta nakon izostanka iz vrtića zbog bolesti
- kopija knjižice imunizacije i konstantno praćenje procijepljenosti djece u ustanovi
- protuepidemijske mjere u slučaju zaraznih bolesti, ravnatelj u suradnji s nadležnim službama
- prepoznavanje i zadovoljavanje primarnih dječjih potreba kontinuirano tijekom boravka djeteta u vrtiću
- zadovoljavanje specifičnih potreba kod djece s zdravstvenim poteškoćama
- prevencija zdravstvenih problema kod djece (karijes, prehrambeni poremećaji, respiratorni infekti, tjelesni razvoj)
- mjere vezane uz provedbu izleta i dužih zdravstveno-rekreativnih programa
- praćenje rasta i razvoja djece putem antropometrijskih mjerenja prema planu provedbe
- nabava sanitetskog materijala i farmakoloških sredstava za pružanje pomoći djetetu kod akutnih zdravstvenih teškoća po potrebi
- zdravstveni odgoj djece u svezi stjecanja pravilnih higijenskih navika i usvajanja zdravog načina života (tjelesna aktivnost, zdrava prehrana).
- edukacija roditelja i odgojiteljica od strane zdravstvene voditeljice dječjeg vrtića (Tamara Huljev, viša medicinska sestra – stručni suradnik vrtića)

3.2. Mjere za održavanje higijene u vrtiću

- nadzor provedbe i predlaganje mjera u cilju osiguranja higijene unutarnjeg i vanjskog prostora vrtića
- nadzor i predlaganje mjera u cilju ispunjavanja propisanih uvjeta smještaja djece u vrtiću: svakodnevno čišćenje i dezinfekcija prostora, provjetravanje, održavanje odgovarajućih

temperaturnih uvjeta u unutarnjem prostoru, čistoća postelnog rublja, zdravstvena ispravnost vode, odabir namještaja koji ne pogoduje nastanku ozljeda i kontrola ispravnosti igračaka i drugih predmeta opće upotrebe, opskrba dovoljnom količinom sredstava za opću higijenu djece i sredstava za higijenu vrtića, provođenje potrebnih ekoloških mjera dezinfekcije, deratizacije i dezinsekcije u objektu i oko njega, nadzor nad održavanjem čistoće okoliša dječjeg vrtića

- mjere higijene vezane uz ispunjavanje i provođenje propisanih uvjeta u pripremi i distribuciji hrane (HACCP)
- mjere zaštite od pojave i širenja zaraznih bolesti kao i higijensko-epidemiološki nadzor nad zaraznim bolestima
- edukacija radnika u procesu čišćenja, održavanja objekta i pripreme hrane
- mjere vezane uz provedbu izleta i dužih zdravstveno-rekreativnih programa (ispravnost vode i hrane, okolnosti koje pogoduju povredama i bolestima).

3.3. Protuepidemijske mjere

- praćenje i evidentiranje pobola djece i razloga izostanaka iz vrtića
- suradnja sa epidemilološkom službom u slučaju grupiranja pojedinih bolesti
- upućivanje na redovne zdravstvene preglede svih djelatnika.

3.4. Prehrana

- planiranje prehrane - izrada jelovnika u skladu s prehrambenim standardima za prehranu djece u dječjim vrtićima
- nadzor u provedbi zadaća vezanih uz zdravstvene propise kod osoba koje u svom radu dolaze u dodir s namirnicama
- nadzor nad zadovoljavanjem propisanih zdravstvenih uvjeta namirnica i gotove hrane te energetske vrijednosti obroka
- zadovoljavanje specifičnih potreba u prehrani djece s zdravstvenim poteškoćama
- edukacija osoba koje rade u provedbi procesa pripreme hrane: interna edukacija, tečaj higijenskog minimuma
- pregled za sanitarne iskaznice

3.5. Zdravstvena dokumentacija i evidencije

- potvrda o obavljenom sistematskom pregledu djeteta prije upisa u vrtić
- potvrda o obavljenom zdravstvenom pregledu djeteta kod izostanka zbog bolesti
- zdravstveni karton djeteta u dječjem vrtiću
- evidencija o zdravstvenom odgoju
- evidencija o higijensko-epidemiološkom nadzoru
- evidencija o sanitarnom nadzoru
- evidencija epidemioloških indikacija

4. ODGOJNO – OBRAZOVNI RAD

Razdoblje od rođenja do polaska u školu jest razdoblje od posebne važnosti za cjelokupni razvoj djeteta. Dijete ove dobi prvenstveno uči sudjelujući i čineći, stoga je za ostvarivanje razvojno primjerenih programa potrebno sigurno, privlačno, zanimljivo, raznovrsno i poticajno okruženje u kojem djeca i odrasli svakodnevno žive i uče. Treba naglasiti važnost okruženja kao realnog programa koji uključuje odrasle u neposrednu i posrednu komunikaciju s djecom, organizacijske, fizičke, materijalne i socijalne uvjete, te slobodan djetetov izbor svega što mu takvo okruženje nudi.

Prilikom planiranja odgojno – obrazovnog rada potrebno je pratiti interese djece te planirati i primjerene sadržaje.

Oblikovanjem poticajne, materijalne sredine te izborom i rasporedom igračaka i drugih materijala utjecati da kroz igru dijete uspostavlja i proširuje emocionalno – socijalne veze te kvalitetne odnose s odraslima i drugom djecom.

Konkretizacija zadaća u odgojno – obrazovnom radu s djecom je određena prema potrebama djece i očekivanjima koja pred njih postavlja škola, ali i cijelo životno učenje.

Iz područja upoznavanja elementarnih matematičkih pojmova biti će obuhvaćene sljedeće cjeline: logičke operacije s konkretnim predmetima, skupovi, brojevi, veličine, geometrijski oblici, mjere i mjerenje, te pojmovi , prostorni odnosi (gore – dolje, ispod – iznad, ispred – iza, u – na, odnosi veličina, vremenski odnosi, geometrijska tijela (kocka, kugla, valjak, piramida). Djeci će uz radne listove biti ponuđeni materijali koji će se pripremiti prema njihovim individualnim potrebama, odnosno napretku.

Motorički razvoj kod djece potiče se kroz tri područja: opću motoriku tijela (motorička spretnost ruku, nogu, usklađivanje pokreta oko – ruka), slušnu percepciju, vidnu percepciju (vidno razlučivanje: boja, veličine, oblika, uočavanje sličnosti i različitosti, zajedničke osobine, povezivanje izgleda i oblika; vidno – prostorna orijentacija: prostorni odnosi, usklađivanje pokreta oko – ruka – noga; vidno pamćenje: kombiniranje geometrijskih likova, uočavanje slijeda).

Govorni razvoj obuhvaćen je područjima: pokretljivost govornih organa, izvođenje glasova, oponašanje i početne tvorbe glasova, izgovor složenih riječi, razlikovanje i imenovanje glasova, raščlamba i povezivanje glasova, dopunjavanje i oblikovanje rečenica, usvajanje pojmova. Stjecanje grafomotoričkih vještina obuhvaća: sustavno osvješčivanje povezanosti grafema i fonema, stjecanje unutarnjih reprezentacija oblika slova, te „ pred vježbe“ i vježbe u službi pisanja poruke. Pred vježbe za čitanje i pisanje obuhvaćaju: vježbe za spremnost čitanja i pisanja: prepoznavanje likova, prepoznavanje i spajanje jednakih oblika na različitim podlogama, prepoznavanje jednostavnih oblika i bojanje, prepoznavanje jednakih znakova u različitim položajima, bojanje površina, pronalaženje skrivenog lika, mogućnost slijeda (ravna i zakrivljena crta), povlačenje crte, nastavljanje slijeda; raščlamba i povezivanje glasova, raščlambu i povezivanje glasova u riječi, priča prema nizu slika.

4.1. Tjelesni i psihomotorni razvoj

- zadovoljiti dječju potrebu za hranom, vodom, odmorom, kretanjem, boravkom u prirodi
- provoditi vježbe za jačanje krupnih mišićnih skupina, pravilan razvoj stopala, pravilno držanje tijela
- vježbati s djecom organizirano kretanje, kolona, krug
- usavršavati prirodne oblike kretanja (hodanje, skakanje, poskakivanje, penjanje, silaženje, povezivanje skakanja i trčanja)
- skakanje u vis i u dalj
- orijentacija u prostoru, lijevo – desno
- igre na vodi i u snijegu
- igre uz vokalno instrumentalnu pratnju
- uz akustičnu pratnju (udaraljke , bubanj)
- razvoj fine motorike ruke
- razvijanje vizualno – motorne koordinacije

- razvijanje organiziranog kretanja – krug
- razvijati koordinaciju pokreta, ravnotežu, preciznost
- razvijanje psihomotorne brzine
- razvijanje slušno – motorne koordinacije
- uspoređivanje brzine

4.2. Socio – emocionalni razvoj i razvoj ličnosti

Razvoj pojma o sebi (samostalnost, samopouzdanje, samovrednovanje)

- poticati djecu na izražavanje svojih misli, osjećaja, potreba
- omogućiti djeci razvijanje pozitivne slike o sebi, svojim mogućnostima, realna slika o sebi – podnošenje neuspjeha
- omogućiti djeci osjećaj da je voljeno, zbrinuto i prihvaćeno od djece, odgojitelja, ostalih djelatnika
- samostalno pranje ruku uz sve popratne radnje i objašnjenje potrebe pranja , uočavanje prljavih ruku i noktiju
- uočavanje potrebe brisanja nosa, samostalno uzimanje maramice i brisanje nosa
- samostalno pranje lica, kontrola u ogledalu, češljanje
- pravilna higijena usne šupljine
- uredno odlaganje pribora
- održavanje garderobnog prostora
- samostalno svlačenje i oblačenje
- poticati na samostalnost kod jela, upotrebljavanjem adekvatnog pribora
- kulturno ponašanje
- samostalnost kod kontrole i obavljanja fizioloških potreba
- poticati dijete na samostalno uočavanje problema i pokušaj rješavanja
- razvijati kod djece realnu sliku o sebi i o vrednovanju svojih sposobnosti i uradaka
- spoznaja o opasnim predmetima u okolini i mogućnost samozaštite
- opasnost na putu do kuće, opasnosti u kući i vrtiću
- razvijati sposobnost djeteta da brine o sebi na izletu
- razvijati sposobnost brige o sebi (što radim kad sam bolestan, kad mi je hladno, kad se ozlijedim, kad pokisnem)

4.2.1. Socijalni razvoj

- potaknuti dijete na sudjelovanje u aktivnostima važnim za čitavu skupinu
- razvijati osjećaj pripadnosti obitelji, skupini, vrtiću
- poticati konstruktivno rješavanje sukoba
- razvijati poštovanje prema svima koji se brinu za sigurnost djece u obitelji, vrtiću i neposrednoj okolini
- utvrditi pravila društveno prihvaćenog ponašanja
- učiti djecu da čuvaju svoju i tuđu imovinu
- poticati djecu na usvajanje zdravog načina života
- poticati djecu na pomoć drugima
- poticati dijete da nekog razvesele i obraduju
- razvijati osjećaj suosjećanja i poštivanja
- razumijevanje obaveza članova grupe
- razumijevanje potreba članova grupe
- razumijevanje osjećaja i prava članova grupe
- različitosti među djecom isticati kao bogatstvo života
- primjenjivanje pravila ponašanja u međusobnim sukobima zbog istih želja (čekanje na red bez guranja)

4.2.2. Emocionalni razvoj

- razvijati kod djeteta emocije koje izražava
- potaknuti dijete da postane svjestan svojih emocija
- poticati dijete na izražavanje negativnih emocija na društveno prihvatljiv način
- odlaganje potrebe za zadovoljavanjem trenutnih želja, radi sebe ali i radi drugih
- mogućnost kontrole u djetetu nepoznatim situacijama, a za dijete opasnim
- razvijanje kontrole agresivnih osjećaja i mogućnosti izražavanja govorom
- shvaćanje i kanaliziranje sljedećih emocija: agresivnost, pasivnost, egocentričnost, osjećaj ljubomore, sebičnosti

4.2.3. Moralni razvoj

- razumijevanje i uvažavanje poželjnih ponašanja
- poštivanje prava i svojine drugih

- poštivanje i prihvaćanje svakog ljudskog bića
- poštivanje žive i nežive prirode
- prihvaćanje istine, ljubavi, opraštanje, suosjećanja, pravednosti, pomoći drugom za temeljne vrijednosti
- spremnost pomaganja drugima
- solidarnost

4.2.4. Spoznajni razvoj

- potaknuti dijete na uočavanje prostornih, vremenskih, kvantitativnih i kvalitativnih svojstva u prirodi, biljnom i životinjskom svijetu, društvenoj sredini, društvenim zbivanjima
- razvijanje sposobnosti uviđanja zajedničkih svojstava, grupiranje predmeta i pojava
- poticati na uočavanje problema i samostalno traženje odgovora
- poticati djecu na opažanje gledanjem, slušanjem, opipom, mirisom, okusom
- poticati dijete na istraživanje i samostalno rješavanje problema
- poticati analitičko i sintetičko mišljenje kod djece
- razvijati stabilnost pažnje
- poticanje slušno – govorne emocije
- razvijanje stabilnosti i vizualne memorije
- poticati voljno usmjeravanje pažnje
- poticanje slušne percepcije
- poticati dijete na utvrđivanje uzročno – posljedičnih veza
- razvijati pažnju i koncentraciju
- poticati dijete na istraživanje i manipuliranje predmetima
- mogućnost razumijevanja društvenih zbivanja i odnosa među ljudima
- definiranje pojmova uporabnim svojstvima i podvođenjem pod višim pojmom
- stvaranje klase pojmova
- sposobnost prilagodbe na nove situacije
- osjetljivost na fine razlike u odnosu na predmete, pojave, stvari
- sposobnost na mijenjanje direkcije u mišljenju i oslobađanje od misaonog klišea
- strukturiranje vremena i prostora
- klasifikacija prema jednom svojstvu ili više svojstava
- usvajanje brojeva, pojam broja, količinu

- mogućnost shvaćanja fizikalnih pojava
- mogućnost shvaćanja strukture i funkcije predmeta
- otkrivanje višeznačnosti jednog pojma
- definiranje pojmova uporabnim svojstvima

4.3. Govor, komunikacija, izražavanje i stvaralaštvo

- a) Govorni razvoj (artikulacija, rječnik, jezik)
- b) Razvoj komunikacijskog sustava (verbalna, neverbalna i simbolička komunikacija)
- c) Razvoj različitih oblika izražavanja: govornog, scenskog, likovnog, glazbenog, tjelesnog
- d) Razvoj stvaralaštva u različitim područjima izražavanja
  - poticati djecu na pravilnu artikulaciju glasova i pravilno izgovaranje
  - razvijanje mogućnosti svrhovitog interpersonalnog (neposrednog verbalnog)
  - sporazumijevanje u različitim situacijama: razgovor s djecom, odraslima, s više osoba
  - razlikovanje glasnog i tihog govora
  - razvijati monološki i dijaloški govor
  - poticati djecu na prepričavanje doživljenog
  - učiti slušati druge, razumjeti poruku
  - provoditi igre za razvijanje govornog aparata
  - razvijati interes za književna djela i razvijati osjećaj prema knjizi pomoću brojalice
  - razvijati interes za zagonetke, stihove, priče, bajke, basne, dramatizaciju, pripovijetke
  - razvijati sposobnost lutkarskog iskaza
  - razvijati sposobnost dramatizacije priča
  - razvijati sposobnost izražavanja gestom, pokretom, mimikom, tijelom
  - sposobnost korištenja zavisno i nezavisno rečenica
  - korištenje apstraktnih pojmova
  - sposobnost korištenja svih gramatičkih struktura u kompleksnijim opisima i razgovorima
  - poticanje samostalnog započinjanja razgovora, da se osjeća sigurno i ravnopravno u komunikaciji
  - sposobnost stvaranja i izmišljanja novih riječi

- njegovati sposobnost upotrebe likovno – tehničkih sredstava
- upoznati razne likovne tehnike
- crtanje, slikanje, građenje, modeliranje, izrezivanje, origami, kolaž
- sudjelovanje u uređivanju prostora vlastite okoline
- razvijati osjećaj za lijepo i estetsko
- razvijati glazbenu osjetljivost
- poticati izražavanje glazbe pokretom
- organizirati igre uz pjevanje i male glazbene aktivnosti
- slušanje vokalne i instrumentalne glazbe
- razvijati osjećaj za ritam i prepoznavanje
- poticati pjevanje pjesama s određenom preciznošću u opsegu D1 – H1 – C2
- njegovati ljubav prema narodnom stvaralaštvu i folklor

4.4. Strategija rada

Odgojno-obrazovne ishode donose odgojitelji i stručni suradnici poznavajući potrebe djece (tjelesne, emocionalne, spoznajne, socijalne, komunikacijske i sl.); te njihove individualne potencijale, a odnose se na razvoj temeljnih kompetencija : znanja, vještina, stavova, kreativnosti, inovativnosti, kritičkog mišljenja, inicijativnosti, estetskog vrednovanja, odgovornosti, odnosa prema sebi, drugima i okolini. Pri tom je igra osnova učenja i cjelovitog razvoja djeteta.

To se postiže otvorenim didaktičko-metodičkim sustavom koji djeci i djelatnicima u odgoju i obrazovanju omogućuje slobodu u izboru sadržaja, metoda i oblika rada što je preduvjet razvoja kreativnog mišljenja, autonomije i odgovornosti. Pri tom je zadaća odraslih pružati odgovarajuće poticaje i inicijativu za suradničko učenje. Način na koji potičemo aktivno i suradničko učenje djece jest konstantno stvaranje primjerenog okruženja.

Odgajatelji podržavaju suradničko učenje djece kroz posebne strategije podrške, odnosno stvarajući prostorni i materijalni kontekst, vremenski, socijalno-emocionalni, vodeći pri tom računa o spoznajama psihologije ranog razvoja. Ovdje su posebno važne činjenice da dijete u procesu aktivnog učenja samo inicira aktivnosti na temelju vlastitih interesa , samo bira materijale i odlučuje što će s njima činiti. U procesu aktivnog istraživanja materijala, tijekom kojeg dijete ima direktno iskustvo manipuliranja, preoblikovanja i kombiniranja, koristi se svim osjetilima a svoje iskustvo verbalizira.

Strategije podrške kroz:

Prostorno-materijalni kontekst:

Bogato i poticajno prostorno-materijalno okruženje omogućuje slobodan izbor aktivnosti djeci različitih interesa i razvojnih razina te međusobno stupanje u interakciju. Odgojitelj organizira prostor za igru djece u jasno prepoznatljive centre aktivnosti koji su djeci privlačni i ugodni za boravak, dajući osjećaj topline i sigurnosti. Materijali su složeni na dohvat djece, u dovoljnim količinama, primjereni razvojnim kompetencijama i interesima djece, sigurni, uredni i estetski vrijedni. Pravilno strukturiran prostor svojim rasporedom centara djeci omogućuje različite socijalne interakcije, u manjim ili većim grupama, ali istovremeno nudi priliku za osamu djeteta i njegovu samostalnu aktivnost. Kroz bogatu ponudu konkretnih i djetetu zanimljivih materijala potiče se aktivno konstruiranje znanja - učenje činjenjem.

Vremenski kontekst:

Organizacija vremenskog konteksta je fleksibilna u smislu usklađivanja djetetovih potreba, interesa, njegovog biološkog ritma i rutine koju zahtjeva organizacija rada u vrtiću. U promišljanju vremenskog konteksta osnovno je načelo da svaki trenutak življenja djeteta u vrtiću ima jednaku važnost i jednak odgojno-obrazovni potencijal.

Komunikacijski kontekst:

U interakciji s djetetom odgojitelj njeguje stav koji neće biti poučavateljski. U svrhu poticanja socio-emocionalnog razvoja kao temelja razvoja kompetentnog djeteta, odgojitelj razvija i njeguje empatijom vođenu komunikaciju s djetetom. Na taj način slijedi djetetove individualne potrebe i inicijativu. Uvažavajući sigurnost svakog djeteta, odgojitelj je djetetu emocionalno dostupan, komunicira s njim na način da mu pruža osjećaj ohrabrenja i podrške, prijateljstva, po potrebi utjehe, razvijajući osjećaje bliskosti i privrženosti. To čini promatrajući i prateći djetetovo ponašanje, njegovu verbalnu i neverbalnu komunikaciju. Djetetovu prirodnu potrebu da istražuje, upozna i razumije vlastito okruženje, odgojitelj podržava svojom zainteresiranošću, entuzijazmom i oduševljenjem. To čini i verbaliziranjem djetetovih postupaka, postavljanjem otvorenih i poticajnih pitanja te dijeljenjem optimističnih opažanja o svemu što nas okružuje. Pokazujući poštovanje i radosno zanimanje za sve ono što kod djeteta izaziva divljenje i čuđenje, odgojitelj stvara bazu za razvoj mašte i stjecanje novih spoznaja i iskustava.

Navedeno ćemo pratiti:

- Inicijalnom procjenom postojećih uvjeta prostorno – materijalnog okruženja
- Praćenjem načina na koji djeca koriste prostore i materijale kao poticaje za igru i učenje, uočavanje potreba djece
- Samorefleksijama i refleksijama svih sudionika odgojno – obrazovnog procesa
- Zajedničkim djelovanjem djece i odgojitelja pri obogaćivanju prostora
- Evaluacijom postignutog

4.5. Pedagoška dokumentacija

Osim propisane pedagoške dokumentacije:

- Matična knjiga djece
- Knjiga pedagoške dokumentacije odgojne skupine
- Imenik djece
- Ljetopis dječjeg vrtića
- Godišnji plan i program odgojno-obrazovnog rada
- Godišnje izvješće o ostvarivanju plana i programa rada
- Program stručnog usavršavanja
- Dosje djeteta s posebnim potrebama
- Zdravstveni karton djeteta
- Knjiga zapisnika koja je regulirana Pravilnikom o obrascima i sadržaju pedagoške dokumentacije i evidencije o djeci u dječjem vrtiću (“Narodne novine”, broj 83/01) djelatnici vrtića će voditi i drugu dokumentaciju o odgojno – obrazovnom procesu i djeci (razvojne mape djece, bilješke odgajatelja o djeci, video – snimke, fotografije djece u aktivnosti, likovne mape djece).

4.6. Programi

Programi odgoja i obrazovanja predškolske djece polaze od stvarnih potreba djeteta kao cjelovite dinamične osobnosti, koja se nalazi u stalnoj interakciji s fizičkim i društvenim okruženjem, što čini bitan faktor djetetovog vlastitog razvoja.

U funkcionalnom smislu cjelovitih programa, koji ima za cilj poticanje i razvoj svih aktualnih i potencijalnih sposobnosti djeteta (tjelesnih, umnih, osjećajnih i društvenih), razvijamo i

pojedinačne specijalizirane, komplementarne, interesne programe s ciljem poticanja razvoja pojedinih djetetovih sposobnosti.

4.6.1. Redoviti program

Redoviti program njege, odgoja, obrazovanja, zdravstvene zaštite, prehrane i socijalne skrbi djece rane i predškolske dobi koji je prilagođen razvojnim potrebama djece te njihovim mogućnostima i sposobnostima provodi se u dječjem vrtiću.

Ciljevi i zadaće redovitog programa usmjereni su na očuvanje tjelesnog i mentalnog zdravlja djeteta te poticanje cjelovitog razvoja svih funkcija i svih djetetovih aktualnih i potencijalnih sposobnosti i vještina (tjelesnih, intelektualnih, socioemocionalnih i izražajnih), uz naglašenu komunikacijsku i interakcijsku komponentu.

4.6.2. Program dječje igraonice za djecu koja nisu polaznici dječjeg vrtića

Cilj programa je omogućiti djetetu socio emocionalni, govorni, tjelesni, intelektualni i kreativni razvoj u motivacijskoj i ugodnoj okolini uz svoje vršnjake

Cilj programa podrazumijeva:

- osnaživanje prirodne znatiželje djece i poštovanje njihovih interesa i potreba osiguravanjem fleksibilnosti,
- poticanje govorno jezičnog razvoja slušanjem, verbalnim i neverbalnim izražavanjem,
- poticanje senzomotoričkog razvoja djece u odabiru aktivnosti, prostora,
- poticanje aktivnog i istraživačkog odnosa djeteta prema životinjskom svijetu
- stvaranje uvjeta za poticanje motoričkih sposobnosti djece,
- obogaćivanje integracije i inkluzije razvijanjem komunikacijskih vještina i jačanjem socijalnih kompetencija djece,
- razvijanje sposobnosti prepoznavanja, izražavanja i samoregulacije emocija, uz poticanje poželjnog ponašanja kod djece
- poticanje cjelovitog razvoja djeteta s naglaskom na jačanje socioemocionalnih vještina,
- razvijanje govora djeteta s ciljem kvalitetne verbalne komunikacije,
- usvajanje kulturno higijenskih navika,

- usvajanje pravila ponašanja u skupini, suradnje s drugom djecom i odraslima, dijeljenja stvari i igračaka.

Zadaća programa :

- poticati i razvijati dječji govor i govorno stvaralaštvo,
- stvarati uvjete za cjelovit razvoj djeteta kroz rad,
- suradničke igre u funkciji razvoja socijalnih kompetencija djece,
- stvarati uvjete za integrirano suradničko učenje kroz rad u radionicama.

Planirani kraći program dječje igraonice provodi se s djecom od navršene treće godine do polaska u školu dva puta tjedno po sat i pol vremena.

Program je fleksibilan, prilagođen potrebama skupine i svakom pojedinom djetetu.

4.6.3. Program ranog učenja engleskog jezika

Cilj programa je omogućiti djetetu da na spontan i prirodan način razvija motivaciju za učenje engleskoga jezika u poznatom i poticajnom okruženju. Razvijaju se sposobnosti i razumijevanje uputa, ali i razumijevanje izvornih snimljenih materijala, pjesmica, brojalica. Djeca usvajaju pravilan ritam i intonaciju vježbama ponavljanja jezičnih uzoraka u skupini i pojedinačno, u recitiranju, pjevanju i slično.

Cilj programa podrazumijeva:

- razvijanje pozitivnog odnos prema stranom jeziku i kulturi
- razumijevanje stranog jezika i kulture uz uočavanje sličnosti i razlika

Osnovni obrazovni ciljevi učenja engleskog jezika jesu stjecanje osnovnih jezičnih vještina, navika i znanja, te komunikacijskih kompetencija podrazumijevaju:

- Sposobnost slušanja i razumijevanja usmenih poruka
- Svladavanje osnova fonološkog sustava, ritma i intonacije
- Prepoznavanje i prepisivanje poznatih riječi uz odgovarajuće slike

Pri učenju engleskog jezika u ranoj dobi naglasak će biti na usmenom izrazu koji je povezan sa stvarnim situacijama, igrom, dramatizacijom, pjesmom i pokretom uz poticanje maštovitosti i kreativnosti djeteta.

Zadaće programa:

- razvijati kod djeteta senzibilitet za engleski jezik

- poticati djetetovu samoaktivnost i interes za postupnim slušanjem, razumijevanjem i usvajanjem engleskog vokabulara
- uvažavanje djetetove potrebe za iskustvenim učenjem
- usvajanje dobno primjerenih pjesmica i brojalica kroz igru kao temeljnu aktivnost predškolskog djeteta
- stvarati uvjete u kojima će dijete imati priliku slušati, čuti i govoriti engleski jezik
- njegovati ispravan izgovor, ritam i intonaciju
- razvijati samopouzdanje djeteta i osjećaj uspješnosti u spontanom izražavanju
- poticati djetetov cjelokupni razvoj uz primjenjivanje metoda učenja engleskoga jezika

4.6.4. Program Eko škole

Od početka 2019. godine dječji vrtić stekao je status Eko škole udruge Lijepa naša, te provodi razne projekte vezane za ekologiju, očuvanje biljnog i životinjskog svijeta, bavi se uređenjem okoliša i okolice.

Cilj programa Eko škole:

- upoznati djecu s problemom današnjice – zagađivanjem okoliša,
- naučiti ih kako da brinu za prirodu,
- osvijestiti o štetnosti i opasnosti zagađenja prirode,
- naučiti uzgajati zdrave namirnice i brinuti o biljkama i vrtu,
- eko bonton – razvrstavanje otpada, sortiranje, recikliranje, ušteda električne energije, vode i slično.

4.6.5. Program predškole

Cilj programa:

Osigurati okruženje u kojemu će dijete prije polaska u školu razviti svoje potencijale te kroz zadovoljavanje djetetovih interesa steći znanja, vještine i navike koje će mu pružiti sigurnost nužnu za svladavanje školskog programa i djelovanje u promijenjenim životnim uvjetima

Strategija djelovanja:

- program se provodi integrirano za djecu polaznike redovnog programa te kao program predškole za ostalu djecu u trajanju od 250 sati
- kroz rad prate se djetetove potrebe, interesi, reakcije i ponašanje, razvojna obilježja

- promišljati o organizacijskim, materijalnim i socijalnim uvjetima za kvalitetno ostvarivanje procesa u cjelini potičući razvoj ključnih kompetencija za cjeloživotno učenje
- poticanje na samoinicirano učenje i osposobljavanje za upravljanje vlastitim procesom učenja
- razvijanje matematičko-logičke i prirodoslovne aktivnosti i poticanje na svrhovito korištenje informacijsko-komunikacijske tehnologije
- poticanje na kontekstualno uočavanje odnosa među predmetima i pojavama
- razvijanje sposobnosti djece za komunikaciju u multikulturalnoj sredini, poticanje na poštivanje i njegovanje vlastite kulture
- osiguravanje uvjeta za inkluziju djece s posebnim potrebama/poteškoćama

Očekivani rezultati:

Zajedničko djelovanje vrtića i obitelji u provedbi ciljeva i zadaća programa predškole. Pripremljenost djeteta za polazak u školu, osnovna razina usvojenosti ključnih kompetencija za cjeloživotno učenje.

Tematske cjeline okvirno su predviđene ovim programom:

- Period adaptacije; Dobro došli, Moje mjesto u vrtiću, Moji prijatelji, Moji odgojitelji
- Dani kruha, dani zahvalnosti za plodove zemlje, blagoslov hrane, posjeta župnika vrtiću
- Dolazi nam jesen; boje jeseni, mirisi jeseni, jesenski plodovi, životinje i biljke u jesen, šetnja
- Dan kazališta; priređivanje lutkarske predstave na zadanu temu, improvizacije poznatih priča
- U iščekivanju Božića; širenje radosti povodom dolaska malog Isusa na svijet; naš adventski kalendar;
- Došašće- vrijeme radosti i igre, izrada adventskog vijenca, blagdan sv. Nikole, sv. Lucije)
- Mala božićna radionica (roditelji, djeca, odgojitelji), međusobno povezivanje, zbližavanje, darivanje,
- izrada božićnih ukrasa od otpadnih materijala; recikliramo; naš adventski štand sa božićnim ukrasima
- Doček sv. Nikole; darovi
- Rodio se mali Isus; božićna priredba, dani radosti i mira; kitimo bor našim ukrasima
- Zima; male zimske radosti, veselimo se prvim pahuljama, naš prvi ovogodišnji snjegović, igre na snijegu
- Mali karneval; ples, gluma, šala,

- Naš projekt; domaće životinje
- Pozdrav proljeću; prvi vjesnici proljeća, priroda se budi, životinje u proljeće
- Uskrs; uskršnje radosti, izrada ukrasa, gnijezdo za zeku
- Dan planeta Zemlje, Dan očeva, Majčin dan
- Naš mali vrt; briga za posađene biljke
- Završna svečanost
- Ljeto, sunce, more- igre na otvorenom
- razvijanje djetetove samosvijesti (To sam ja, U čemu sam poseban, Moj rođendan, Biti zdrav tijelom i Duhom, zdrava prehrana, čarobne riječi)
- djetetovo okruženje (Moja obitelj, Znam gdje stanujem, Moja domovina, Moj zavičaj)
- istražujemo svijet oko nas (Biljne i životinjske zajednice, Prirodne pojave, Planet Zemlja, Godišnja doba)
- Promet i prometna kultura (Prijevozna sredstva, Siguran put od kuće do vrtića i škole)
- doživjeti kulturu (Priče, Bajke, Basne, Doživljaj umjetničkog stvaranja, Predstave)
- Naša baština (Narodni običaji, Kazališta, Muzeji)
- Od nove do stare godine (Dani u tjednu, Kalendar označavanja vremena, Radost u blagdanima)
- siguran sam, Slobodan sam (sigurnost u odnosu na poznate i nepoznate osobe)

Životno praktične i radne aktivnost:

- aktivnost vezane uz zadovoljavanje osnovnih bioloških potreba: korištenje toaleta, pranje ruku, samostalnost kod jela, pristojno ponašanje za stolom, samostalno oblačenje, svlačenje, vezanje vezica
- formiranje i briga za živi kutić prirode (ribica, kornjača, biljka)
- opasnosti u kući (oštri predmeti, vruća voda, vatra, otrovne tekućine, smeće, lijekovi)
- opasnosti u prometu (ulica nije mjesto za igru, kretanje u prometu, prelazak ulice, nepoznate osobe, prometni znakovi – naši čuvari)
- očuvanje zdravlja i okoliša (zbrinjavanje otpada, recikliranje)

Raznovrsne igre (funkcionalne, simboličke, igre građenja i konstruiranja, igre s pravilima):

- gradimo svoju kuću, vrtić, školu

- put od škole do kuće, prometnice, vozila, figurice ljudi, prometni znakovi, semafor
- društvene igre: Čovječe ne ljuti se, Memory, Domino, Mlin, Križić – kružić, pizzle
- Socijalne igre: Tko se skriva ispod?, Košarica, Igre opuštanja, Igre tišine, Pokvareni telefon, Na slovo, na slovo...pantomima
- Didaktičke igre: Slagalice, Matematičke aktivnosti i igre (geometrijski likovi, skup); Pokretne igre (Dan – noć, Pauk i paučići)
- Sve raspoložive didaktičke igre u vrtiću u kojem se odvija program rada predškole

Društvene i društveno – zabavne igre:

- izrada nakita, maske, zmaja, vjetrenjače
- sistematski pregled djece : Dolazi nam liječnik, susret s ljudima različitih profesija
- posjet prijatelju u vrtiću/školi
- obilježavanje značajnih dana: Dan Planete Zemlje, Dan zaštite voda, obilježavanje blagdana, Majčin dan, Očev dan, Dan obitelji, Jesenka i proljetna svečanost, Valentinovo, Dan sporta...

Umjetničke (promatranje, slušanje i interpretiranje umjetničkih tvorevina za djecu, likovnih, književnih, glazbenih, scenskih, filmskih i drugih djela):

- Slikovnice: Elmer, Pale sam na svijetu, Hrabrica, Dobro jutro, laku noć, Medo bere jagode, Hrvatska domovina, Riba duginih boja, Razbojnik sa žutom pjegom, Plesna haljina žutog maslačka ....
- Priče: Vuk i sedam kozlića, Ogledalce, Tko je Videku napravio košuljicu, Djed i repa
- Pjesmice: kako živi Antuntun, Švelja ....
- Slušanje narodne i klasične glazbe, te zajedničko pjevanje pjesmica
- Zajednički odlazak u dječje kazalište, različite predstave u prostoru u kojem se program provodi
- Ostala literatura raspoloživa u Knjižnici i čitaonici, kao i Bibliobus koji nas snabdijeva knjigama, slikovnicama i ostaloj potrebitoj literaturi

Djelatnost izražavanja i stvaranja:

- izrada instrumenata, upoznavanje udaraljki i izvođenje ritmičke pratnje uz pjevanje, izvođenje brojalice
- igre s pjevanjem: Igra kolo, tko je moje guske krao? i druge igre vezane uz tradiciju kraja u kojem dijete živi
- govorne igre : Životinje koje počinju zadanim glasom, Žirafa u trgovini kupuje sve na slovo Ž, Slavica, Silvija slavi sedmi rođendan, poklanjamo joj darove koji počinju s slovom s
- Igre za razvoj glasovne sinteze i analize (L – O – P – T – A)
- Crtanje, slikanje, modeliranje (Moja obitelj, Ja, moj prijatelj/ica, Ananas, Nar, Moja škola, Stol i stolice, Životinje, Drvo, Bicikl, Kišobran, paukova mreža, Tople i hladne boje, Kontrasti, Kolaž – prometna vozila i sl.)

Istraživačko – spoznajne aktivnosti:

- znam: vezati cipele, uliti mlijeko, izrezati, pjevati, slikati, nizati, provlačiti, učim koristiti iglu i konac
- lica pokazuju osjećaje, igra uloga – prijatelj- što treba njegovati? Kako samo-očuvati'
- imenovanje, prepoznavanje po izgledu, okusu, boji, opipu, mirisu, sluhu, (aktiviranje svih osjetila)
- otkrivanje i jednostavno eksperimentiranje: voda, snijeg, led, para, pliva-tone, svojstva, funkcije, odnosi, prostorni, vremenski, količinski, igre s vodom, pijeskom, papirom, magnetima
- promatranje (rast biljaka, promjene u prirodi – godišnja doba) , šetnje
- posjete: seoskom imanju, ZOO vrt, kino, kazalište, muzej

Specifične aktivnosti s kretanjem:

- male tjelesne aktivnosti sa i bez pomagala (uže, obruči, lopte), hodanje i trčanje, provlačenje i puzanje, penjanje, hvatanje i bacanje, razne pokretne igre (lovice, Puše vjetar, gumi-gumi, Školice), vožnja biciklom, sanjkanje, grudanje, vrtićka olimpijada (košarka, nogomet, rukomet), stvaranje navika vježbanja

Posebne zadaće u ostvarivanju programa bit će:

- poticanje spontanijeh ponašanja i izražavanje posebnih potreba
- otvorenost za prihvaćanje informacija
- otvorenost za učenje i interakciju s drugima
- otvorenost za primanje usmenih i pisanih poruka i ovladavanje sredstvima koje posjeduju te poruke
- razvijati kod djece osjećaj sigurnosti kroz spoznaju da ga odrasli vole, da je vrijedno
- razvijati pozitivnu sliku o sebi, sigurnost, samopouzdanje, ustrajnost, realna očekivanja s obzirom na individu djeteta
- omogućiti što dulji i sadržajni boravak na zraku, u prirodi
- kroz istraživanje prirode i neposredne okoline usavršavati sve oblike kretanja: puzanje, trčanje, provlaćenje, preskakivanje, bacanje, gađanje, kotrljanje, skakanje, hodanje različitim tempom i dr.
- razvijati finu koordinaciju pokreta
- poticati djecu na izdržljivost, upornost
- razvijati ravnotežu, snagu, brzinu i fleksibilnost
- razvijati kod djece pamćenje pravila igre i poštivanje istih
- poticati zamišljanje u radnje bliskih odraslih osoba, likova poznatih priča te nedoživljenih situacija
- razvijati osjećaj pripadanja skupini, široj društvenoj zajednici
- poticati djecu na samostalnost pri jelu, održavanju navika osobne higijene, održavanje urednosti prostora nakon igre, samostalnost kod oblaćenja i svlaćenja te pomaganja mlađoj djeci oko istih navika
- razvijati kod djece društveno prihvatljivo ponašanje, te konstruktivne navike rješavanja problema (nenasilno ponašanje)
- razvijati sposobnost druženja s drugom djecom
- razvijati socijalno-emocionalnu osjetljivost kroz prepoznavanje tuđih emocija, razumijevanja i poštivanja istih
- razvijati stvaralačke osobine svakog djeteta prema mogućnostima istraživanjem različitih materijala, mogućnost preoblikovanja prostora dječjom inicijativom
- razvijati sposobnosti opažanja vanjskog svijeta svim osjetilima: veličine, oblici, boje, mirisi, okusi, težina, toplina, tvrdoća, zvuk...

- razvijati sposobnost stjecanja iskustva i spoznaja o ljudskim aktivnostima i odnosima u vrtiću (raznolikost, uloga djeteta u kreiranju vrtićkog okruženja) , u obitelji.: zajedništvo, odnosi, uloge, rad, odmor – aktivni, ne pasivni, neposrednoj okolini (što i kada ljudi rade, duhovna dobra, kulturna baština, običaji, blagdani, svečanosti, promet, škola)
- otkrivanje zanimljivosti i promjena u prirodi u odnosu na promjenjivost u atmosferi, utjecaju odraslih na prirodu, zagađenje, ozonske rupe i dr.
- razvijanje eko svijesti od najranijeg djetinjstva, te utjecanje djeteta na širu društvenu zajednicu u smislu osvještavanja
- otkrivanje osnovnih pojmova života uz povezanost za duhovnom dimenzijom u sklopu vjerskog odgoja: rađanje, umiranje, razmnožavanje, rast, ishrana i dr.
- uočavanje veza i odnosa među predmetima i pojavama: sličnosti, razlike, grupiranja, nizanja, količine, uzročno-posljedične veze, vremenski odnosi
- razvijati sposobnost nenasilnog komuniciranja, te rješavanja problema kroz postavljanje pitanja, traženja problema, pronalaženje rješenja
- poticati djecu na izražavanje govorom, mimikom, pokretom, glazbom, likovnim sredstvima
- razvijati sposobnost komunikacije govorom kroz razumijevanje i slušanje govora drugih
- oslobađanje govora od nepotrebnih gesta
- poticati dijalog u poznatim i nepoznatim interakcijama
- poticati na pričanje, prepričavanje, opisivanje, objašnjenje
- bogaćenje djetetovog rječnika kroz svakodnevne situacije
- poticati doživljavanje i razumijevanje scenske i filmske umjetnosti, primjena scenske lutke u redovitim sadržajima
- poticati djecu na stvaranje riječi, rečenica, pitalica, zagonetki, stihova, priča, dramskih improvizacija
- predškolsku skupinu uvoditi u svijet slova i brojki, individualno kroz primjerene sadržaje
- razvijati senzibilitet za boju, liniju, oblik, plohu, prostor, volumen, strukturu
- poticati razumijevanje likovnih djela
- poticati djecu na izražavanje maštom, na osnovu sjećanja i osjećaja
- razvijati komunikaciju kroz slušnu percepciju, pamćenje melodije, percepcije ritma
- zamišljanje i stvaranje pokreta u igri i plesu

Usljed razlika u potrebama, osobinama i mogućnostima unutar svakog navedenog sklopa te moguće prirodne ravnoteže između aspekata razvoja u pojedinim fazama razvoja djeteta dolazi i do posebnih potreba djeteta koje zahtijevaju dodatnu pažnju odgojitelja i pomoć stručnjaka (pedagoga, psihologa, defektologa, zdravstvenih i socijalnih djelatnika) te stručnjaka za specifična područja za koja dijete pokazuje darovitost.

U skladu uočenih potreba vrtić će angažirati vanjskog suradnika ili uputiti roditelja stručnoj osobi radi utvrđivanja procjena.

Zbog toga je potrebno:

- naglasiti individualni pristup
- omogućiti usmjerenja od strane drugih stručnjaka i eventualnu terapiju
- provoditi odgoj sve djece i takvog djeteta u skupini s načelima humanističko-razvojne koncepcije

Obilježja programa:

- zadovoljavanje primarnih dječjih potreba u suradnji s roditeljima
- nastojanje da dijete dobije osjećaj sigurnosti i prihvaćenosti od druge djece
- pružanje svakom djetetu prigode i mogućnosti za stvaranje pozitivne slike o sebi i o svojim mogućnostima
- praćenjem razvoja djeteta moguće je uočiti posebne potrebe djeteta, usklađivati s njima postupke te potražiti odgovarajuću stručnu pomoć

Predškola omogućuje:

- raznovrsne razvojne poticaje
- povoljno ozračje za razvoj svih djetetovih potencijala
- prepoznavanje i prevenciju razvojnih poremećaja

5. ODGOJNO – OBRAZOVNI RAD KROZ SKUPINE

5.1. Vrtićke skupine

U odgojno obrazovnom radu vodi se briga o svim aspektima razvoja djece i sukladno tome planiraju se zadaće. Poštujući razvojnu dob djeteta, ali i njegovu osobnost, ti aspekti razvoja

uključuju razvoj motorike, socijalni i emocionalni razvoj, spoznaju, govor, razvoj likovnih I glazbenih sposobnosti te razvoj igre kao element dječje aktivnosti u vrtiću. Svi aspekti međusobno se nadovezuju i čine razvoj djeteta cjelovitim.

Prepoznavanje potreba djece u skupini odražava se na određivanje razvojnih zadaća i utječe na kreiranje cjelokupnog ozračja i konteksta skupine.

5.1.1. Opće zadaće

- poticanje cjelovitog djetetovog razvoja
- pedagoški pripremljeno i oblikovano okruženje
- prepoznavanje i zadovoljavanje razvojnih potreba svakog pojedinog djeteta
- poštivati individualne potrebe djece u organizaciji rada i aktivnosti
- kroz različite sklopove aktivnosti omogućiti istraživanje likovnog izražavanja, razvijanje tjelesnog, glazbenog odgoja
- njegovati suradnju vrtića, škole, obitelji

5.1.2. Posebne zadaće

Iz potrebe osvješćivanja tko smo i što smo svijetu dali kao kulturu želimo kroz planirani projekt "Moja domovina" utjecati na socijalno i emocionalno pamćenje djece vezano za kulturu i identitet. Prihvaćajući činjenicu da je djetetu za zdrav psihološki razvoj važan identitet, nastojat ćemo prateći dječji interes i ciljeve omogućiti djeci aktivnosti za one koje imaju interes. Odlučili smo preko hrvatske kulturne baštine djelovati na kulturni identitet djeteta.

5.1.3. Zadaci u odnosu na dijete

- poticati djecu da otkriju koje su njihove sposobnosti i čime mogu druge obogatiti
- razvijati kulturni identitet
- razvijati samopouzdanje kod djece, poticati interakciju među djecom
- poticati na verbalno interpretiranje, izražavanje svojih osjećaja
- poticati na više razine zamišljanja
- uvoditi djecu u pojmove vremena, prostora, kulture I društva
- poticati interes za otkrivanje novih spoznaja
- poticati istraživački proces učenja
- aktivno doživljavati posjete muzeju, kazalištu
- razvijati osjećaj za ljepotu materinskog jezika primjenjujući sadržaje na dijalektu
- upoznavanje i poštivanje različitosti kultura I tradicija obitelji

5.1.4. Zadaci u odnosu na odgojitelje

- osigurati poticajnu materijalnu sredinu
- odgojitelj primjer- model koji će potaknuti djecu na formiranje vrijednosnog sustava
- pozitivan stav prema okolini, ljudima i svemu što nas okružuje

5.1.5. Zadaci u odnosu na roditelja

- tražiti podršku i pomoć roditelja u realizaciji zadaća
- aktivno uključivanje roditelja u rad skupine i važne događaj

5.1.6. Zadaci u odnosu na sredinu

- organizirati posjet muzeju
- organizirati posjet školi

Bitne zadaće:

- integracija tjelesnih aktivnosti i proširivanje spoznaja o zdravim životnim navikama u svakodnevni odgojno-obrazovni proces
- unapređivanje prostorno materijalnih uvjeta za raznovrsne aktivnosti djece
- obogaćivanje umjetničkog izražavanja i stvaranja pokretom, usvajanje glazbenih pjesmica i igara
- stvarati uvjete za istraživačke aktivnosti djece i rad na projektima
- usvajanje životno-praktičnih i radnih aktivnosti
- rad na projektima

Sadržaji rada:

- stvaranje stimulativnog okruženja za motoričke aktivnosti djece u unutrašnjem i vanjskom prostoru vrtića
- usavršavanje motoričkih znanja uz ritmiziranje (pljeskanje, stapanje, pucketanje prstima...)
- osmišljavanje glazbenih sredstava za igre uz pokret, svakodnevne aktivnosti s pokretom na inicijativu djece
- osiguravati materijalne, fizičke i socijalne uvjete, te kontinuirano obogaćivati i formirati raznovrsne centre aktivnosti
- prilagoditi centre individualnim potrebama djeteta
- aktivnosti u prirodi, šetnje
- izrada plakata zdrave prehrane

- pričanje priča, bajki, terapijskih i problemskih priča, izrada scenskih lutaka, te provođenje scenskih improvizacija
- osmišljavanje raznih aktivnosti: igre s pravilima, ekipne igre, štafetne igre, igre u manjim i većim skupinama djece
- doživljavanje glazbe slušanjem, prepoznavanjem i oponašanjem glasom i pokretom
- razvijati glazbeno pamćenje, glas, sluh i osjećaj za ritam
- provođenje pokretnih i ritmičkih igara, brojalica, scensko-glazbenih igara (pantomima) igre s prstima, gestovno- glazbene igre
- igre osluškivanja, prepoznavanja i stvaranje glazbe uz pokret
- osmišljavanje poticaja za aktivnost u kojima su integrirani glazbeni elementi (ritam, tempo) s pokretom
- instrumentalna glazba kao poticaj za pokret i likovni izričaj djece
- vježbe disanja i opuštanja
- osiguravati materijalne, fizičke i socijalne uvjete za neometano istraživanje djece
- poticati na istraživanje hrane svim osjetilima kroz aktivnosti unutar projekta “Istraživanje okusa”
- kroz istraživačko spoznajne aktivnosti poticati uočavanje različitih okusa, mirisa, zvukova, tekstura, prirodnih pojava neposrednim opažanjem, te ispitivanjem mogućnosti predmeta
- razvoj ekološke osjetljivosti (razvrstavanje otpada, štednja vode i električne energije)
- organiziranje proslava rođendana uz promicanje zdravih prehrambenih navika
- poticanje samostalnosti tijekom boravka u vrtiću

5.2. Jaslice

Djeca jasličke dobi zahtijevaju jedinstveni odgoj i njegu. Veliku pažnju posvetit ćemo adaptacijskom periodu čije trajanje ovisi o individualnim potrebama djeteta radi što lakšeg i bezbolnijeg prihvaćanja nove sredine. Naš rad s djecom orijentiran je na aktivnosti koje su usmjerene na zdravo odrastanje i pravilan razvoj djetetovih psiho-fizičkih sposobnosti i kreativnosti, socijalnih vještina te usvajanje higijenskih navika i pravila lijepog ponašanja.

Programsko usmjerenje diktira četiri razine razvojnih potreba koje dijete u vrtiću treba zadovoljiti:

1. primarne potrebe,
2. stvaralačke osobine koje dijete spontano pokazuje,
3. radoznalost i aktivni stvaralački odnos prema svijetu,

4. razvoj mogućnosti doživljavanja i istraživanja.

U radu s djecom osobito će se njegovati glazbeni, ritmički i likovni izričaj. Kretanje i razvijanje spretnosti osobito je važno za djetetov pravilan razvoj. Kako vrtić ima lijepo ograđeno i sigurno dvorište s travnatim površinama dio aktivnosti provodit će se s djecom na zraku.

Do djetetove treće godine života odvija se najintenzivnije učenje i razvoj, stoga je od iznimne važnosti djece te dobi osigurati izazovnu, poticajnu i na istraživanje usmjerenu okolinu u kojoj će kroz igru spoznati svijet.

Djeca te dobi za učenje i razvoj koriste sva svoja osjetila, stoga im treba osigurati doživljaje i susrete s neobičnim materijalima, zvukovima, različitim osjetima, smijehom i nježnošću. Pri našem planiranju i organiziranju aktivnosti i sadržaja rada posebno mjesto zauzimaju zadovoljavanje potreba djece jasličke dobi, poštivanje zakonitosti razvojne psihologije i spoznaja da na dijete utječe socijalna i fizička okolina i da se ono razvija u interakciji i komunikaciji sa svojom okolinom.

5.2.1. Razvoj motorike

Maloj djeci je od jako velike važnosti otkrivanje mogućnosti i ograničenja vlastitog tijela. Veliki korak u istraživanju prostora je početak hodanja. Daljnjim razvojem motorike dijete sve više okupiraju ostali prirodni oblici kretanja (trčanje, bacanje, skakanje, penjanje, provlačenje...). Ruke su glavno sredstvo istraživanja: otvaraju, zatvaraju, pune i prazne, trgaju papir, guraju predmete u otvore, šaraju, spajaju stvari, odvijaju ručke ladice, valjaju tijesto, uče se obuvati, oblačiti, otkopčavati dugmad i sl.).

- razvoj pokretljivosti i tjelesnog držanja u svim prirodnim oblicima kretanja (sjedenje, puzanje, stajanje, hodanje, trčanje...),
- razvoj hvatanja i baratanja predmetima (senzomotorni razvoj, okulomotorna koordinacija...),
- razvoj posebnih motoričkih vještina (igre, sportovi...)

BITNE ZADAĆE KROZ GODINU
- omogućiti djetetu izražavanje već stečenih navika i ponašanja (ritam i način zadovoljavanja primarnih potreba)

- ishrana, spavanje...) - omogućiti djetetu korištenje prijelaznog objekta te postupno produljivati boravak u jaslicama
- omogućiti korištenje velikog i malog ogledala za upoznavanje vlastitog lika, poticati uporabu vlastitog imena i zamjenice „ja“ (kako bismo potakli razvoj pojma o sebi)
- omogućiti djetetu da razvije osjećaj vlastite sposobnosti, da samostalno ovlada sve širim krugom aktivnosti
- osigurati takve aktivnosti u kojima dijete vidi rezultat svoga djelovanja i doživljava vlastitu sposobnost i kompetentnost - stvarati atmosferu sigurnosti i zadovoljstva u djece
- vlastitim ponašanjem biti model prihvatljivog izražavanja svih emocija - tražiti od djeteta da se uživi u emocionalnu situaciju drugoga (sjećaš se kako je tebi bilo kada te...)
- objašnjavati govorom tuđe i vlastite emocije, pružati pomoć govorom - poticati i reagirati na sve oblike prosocijalnog ponašanja: pomaganje, tješjenje, velikodušnost, suradnja...

5.2.2. Spoznajni razvoj

Do 2 godine djeca su orijentirana na učenje o fizičkom svijetu koji ga okružuje a uče svojim osjetilima: dodir, kušanjem, mirisanjem i slušanjem. Istražuju i eksperimentiraju, pomiču predmete i slažu ih različito ih kombinirajući te istražuju njihov sastav i oblik (stavljaju predmet u usta, okreću ga, tresu, lupaju njime, bacaju ga i sl.). Važan dio u razvoju spoznajnog razvoja je učenje uzročnosti: „ako nešto napravim dogodit će se to i to“, npr. uživaju u neprekidnom „klikanju“ prekidačima, puštanju vode u WC-u, odmotavaju WC papira itd. i tada uživaju u svom postignuću.

- razvoj osjeta i percepcije,
- razvoj pojmova i uočavanje veza i odnosa među predmetima i pojavama,
- razvoj mišljenja i rješavanja problema,
- razvoj pažnje, koncentracije i pamćenja.

BITNE ZADACÉ KROZ GODINU

- omogućiti djetetu da istražuje veliki prostor ispunjen sigurnim i zanimljivim igračkama i predmetima dnevne uporabe (plastične posude, šareni papiri, kutije, krpice..)
- voditi brigu o optimalnoj količini novih sadržaja (ne previše odjednom)
- omogućiti djetetu da u svojoj istraživačkoj aktivnosti bude samostalno, te da mu jednostavni i neopasni materijali omogućuju otkrivanje i učenje bez neposredne pomoći odraslog
- osigurati dostupnost jednostavnih i neopasnih predmeta i igračaka koje omogućuju isprobavanje, rastavljanje, sastavljanje, punjenje i pražnjenje, koje proizvode zanimljive posljedice kad ih se koristi
- podržavati pojavljivanje simboličkih igara u kojima dijete oponaša radnje i osobine ljudi, životinja, predmeta...
- omogućiti djetetu različita iskustva koja će izražavati putem početne igre pretvaranja (simboličke igre)
- poticati igru pretvaranja u suradničkom odnosu s odraslom osobom koja se s djetetom i pred djetetom igra i prikazuje aktivnosti i radnje odraslih o kojima dijete već ima iskustva (kuhanje, premotavanje, hranjenje, oblačenje...)

5.2.3. Razvoj govora

Od početka 1 do kraja 2 godine djetetov govorni razvoj izuzetno napreduje. Učenje jezika je spontani proces, a uči se kroz razna iskustva. Djeca brzo shvate da je govor sredstvo za postizanje cilja: dvogodišnjaci već rado pokazuju na stvari i imenuju ih. Velike su individualne razlike u razvoju govora, jedno dijete već s 10 mjeseci koristi prve riječi, a drugo ih izgovara s godinu i pol, obje su u okviru normalnog govornog razvoja.

Rani govor nije nužno pokazatelj intelektualne superiornosti, mnogo važniji pokazatelj je da dijete razumije govor.

- razvoj komunikacije (simbolički razvoj, prirodne geste, neverbalna komunikacija,
- alternativni oblici komunikacije, uporaba jezika u društvenom kontekstu), razvoj jezika (bogaćenje rječnika, poticanje naracije, proširivanje rečenica,

- razvoj govora (korištenje glasa, usvajanje pravilnog izgovora, govorna tečnost).

BITNE ZADACÉ KROZ GODINU
<ul style="list-style-type: none"> - ne inzistirati na govoru, već poticati dijete na komunikaciju: sustavno odgovarati na djetetovu komunikacijsku inicijativu, komentirati ju, poticati, govor popratiti gestama i bogatom neverbalnom ekspresijom - - koristiti jednostavan i djetetovoj dobi primjeren iskaz uz dovoljno ponavljanja; biti siguran da nas je dijete razumjelo - pričekati djetetov odgovor - biti dobar govorni model (ne tepati) - - imenovati, komentirati i objašnjavati djetetu što se oko njega događa - tolerirati pogreške u izgovoru djeteta, ne opominjati i ispravljati ga, već mu pružati ispravan govorni model (pogotovo ako je narušena govorna tečnost) - organizirati aktivnosti jezično-govorne ekspresije: slušati i oponašati zvukove iz okoline; čitati slikovnice i razgovarati s djetetom o slikovnici uz pokazivanje slika; govoriti djetetu pjesmice i brojalice i pjevati mu, te poticati dijete na istu aktivnost; igrati se igara prepoznavanja i imenovanja sadržaja iz okoline

5.2.4. Socio-emocionalni razvoj

Od najranije dobi djeca izražavaju emocije: radost, ljutnju, strah, tjeskobu. Reakcije malog djeteta su često dramatične i kratkotrajne. Tako će u jednom trenutku nešto odbijati vrišteći, a u drugom će tražiti nježnost. Uloga odgojitelja je pomoći djetetu razumjeti vlastite emocije i nositi se s njima. Postoje dvije faze emocionalnog razvoja djeteta: razvoj povjerenja i razvoj autonomije. Dijete jasličke dobi često se koleba između te dvije krajnosti, u jednom trenutku želi nešto, a u drugom želi potporu odgojitelja.

U jasličkoj dobi dijete počinje shvaćati i razumijevati pravila. Ako ih odgojitelj odredi na jasan i dosljedan način postavljajući realna očekivanja mala djeca će postupno naučiti prihvaćati granice primjerenog i neprimjerenog socijalnog ponašanja. Dječji pojam o sebi rezultat je načina na koji drugi reagiraju na njega u svim situacijama uključujući i dnevne rutine, koliko se dijete u tim interakcijama osjeća vrijednim i uvažanim. Kako bi dijete pravilno razvilo osjećaj autonomije potrebno mu je pružiti mogućnosti izbora i osjećaja kontrole. Na taj način kod djeteta potičemo razvoj samopoštovanja i pozitivne slike o sebi.

Opći cilj djelatnosti predškolskog odgoja je očuvanje tjelesnog i mentalnog zdravlja djeteta, poticanje cjelovitog razvoja djetetovih sposobnosti, znanja i vještina, a u skladu sa suvremenim

znanstvenim spoznajama, zakonitostima djetetova razvoja i njegovim stvarnim mogućnostima. Takav cilj mora se postići osiguravanjem uvjeta kvalitetnog zajedničkog življenja djece i odraslih te razvoja postojećih i potencijalnih vještina i sposobnosti djece. Posebni ciljevi odgoja predškolske djece jesu:

- poticanje tjelesnog i psihomotornog razvoja,
- poticanje socio-emocionalnog razvoja i razvoja ličnosti,
- poticanje spoznajnog razvoja,
- poticanje komunikacijskog i govorno-jezičnog razvoja,
- poticanje razvoja umjetničkih sposobnosti i stvaralaštva

DOGAĐAJ	VRIJEME
Aktivnosti vezane uz Dječji tjedan – tema očuvanje kulturne baštine	Listopad 2021.
Jesenska svečanost / Dani kruha	Listopad 2021.
Dan svih svetih	Studeni 2021.
Mjeseca hrvatske knjige	Listopad / Studeni 2021.
Organizacija radionica izrade božićnih ukrasa s roditeljima uz zajedničko kićenje bora	Prosinac 2021.
Projekt „ Moja obitelj“	Siječanj/Veljača 2022.
Maškare, Valentinovo,	Veljača 2022.
Svjetski dan voda	Ožujak 2022.
Dana planeta Zemlje	Travanj 2022.
Proljeće, Uskrs	Travanj 2022.
Majčin dan	Svibanj 2022.
Završne svečanosti odgojnih skupina	Svibanj 2022.
Ususret ljetu	Lipanj 2022.

6. NAOBRAZBA I STRUČNO USAVRŠAVANJE DJELATNIKA

Odgojitelji su dužni i stručno se usavršavati i to :

- održavanje sastanaka, ravnatelj – odgojitelji
- održavanje sjednica Odgojiteljskog vijeća
- individualno stručno usavršavanje – čitanje stručne literature
- stručno usavršavanje izvan vrtića , seminari i stručni skupovi prema Katalogu stručnih skupova Agencije za odgoj i obrazovanja

7. SURADNJA S RODITELJIMA

Bitne zadaće suradnje s roditeljima su:

- pružiti potporu, pobuditi povjerenje roditelja u ustanovu
- obogatiti kvalitetu komunikacije na relaciji Vrtić- obitelj
- pojačati informiranje i učiniti ga sadržajnijim, privlačnijim, poticajnijim i dosljednim
- poticati roditelje na sudjelovanje u aktivnostima u Vrtiću
- poticati duh i načela odgoja za demokraciju i odgoja u skladu s pravima i zaštiti djeteta u svakom smislu

Oblici suradnje s roditeljima:

- uključivanje u proces prilagodbe
- zajedničke aktivnosti djece i roditelja, baka i djedova
- roditeljski sastanci i radionice
- individualni razgovori s roditeljima
- informiranje putem - kutića za roditelje
  - izložbi dječjih radova
  - promidžbenih materijala, letaka, uputa
  - literature za roditelje...
- zajednički izleti.

Suradnja i građenje profesionalnih odnosa među djelatnicima vrtića i roditeljima predstavlja put prema:

- razvoju partnerstva u podržavanju kvalitetne komunikacije usmjerene na dobrobit djeteta

- rješavanju problema vezanih za odgoj i razvoj
- poticanju aktivnog sudjelovanja roditelja u realizaciji programa vrtića
- osnaživanju roditeljske kompetencije stjecanjem znanja i vještina potrebnih za odgoj djece.

Partnerstvo s roditeljima predstavlja proces konstantne refleksije, ispitivanja, rasprava te evaluacija unutar zajednice vrtića i roditelja. Jedno od mjerila kvalitete ustanove je mogućnost i način sudjelovanja roditelja u radu i organizaciji predškolske ustanove. Roditelji imaju pravo tražiti i dobiti informacije i/ili stručne savjete vezane uz djetetov rast i razvoj, odgojne postupke, aktivnosti u skupini i dr. te sudjelovati u djetetovom životu u vrtiću.

Razmjenom i prezentiranjem primjera dobre prakse i iz ovoga područja, planiramo proširiti ovaj način roditeljskog utjecaja na život i rad u vrtiću. S druge strane, osnažujemo roditeljske kompetencije i promičemo pozitivno roditeljstvo.

U planiranju unapređenja suradnje s roditeljima kao partnera u odgojno obrazovnom procesu uvažavamo činjenicu da suvremene društvene promjene postavljaju pred roditelje nove izazove u ispunjavanju roditeljskih odgovornosti. Promjene se odnose na razumijevanje prirode djeteta, uloge roditelja i procesa socijalizacije. Prepoznajući važnost i zahtjevnost suvremenog roditeljstva, Vijeće Europe (kao organizacija koja promiče i štiti ljudska prava) izradilo je dokumente čija je namjera podržati roditelje u nošenju sa spomenutim izazovima. Najvažniji dokument je "Preporuka Odbora ministara državama članicama o politici potpore pozitivnom roditeljstvu". Ovi dokumenti predstavljaju poticaj i prilog stvaranju novog razumijevanja roditeljstva te novih standarda podrške roditeljstvu u Europi.

Određenje roditeljstva u najboljem interesu djeteta temelji se na 4 skupa roditeljskih ponašanja koja su vezana uz razvojne potrebe i prava djeteta (Pečnik, 2007):

- a) Brižno, njegujuće, osjetljivo ponašanje odgovara na djetetovu potrebu za emocionalnom toplinom i pruža 'sigurnu bazu'
- b) Pružanje strukture i usmjeravanja djetetu daju osjećaj sigurnosti i predvidivosti te mu omogućuju razvoj osobne i društvene odgovornosti.
- c) Uvažavanje djetetove osobnosti odgovara na potrebu i pravo djeteta da ga se vidi, čuje i poštuje kao osobu.

d) Osnaživanje se odnosi na omogućavanje jačanja djetetovog osjećaja kompetentnosti, osobne kontrole i djelotvornosti.

Spomenuta roditeljska ponašanja podupiru zadovoljavanje temeljnih psiholoških potreba djeteta – za povezanošću, kompetentnošću i autonomijom (Grolnick i sur., 1997).

UN Konvencija o pravima djeteta ističe i pravo roditelja na podršku u ispunjavanju roditeljskih odgovornosti. Spomenuta Preporuka Vijeća Europe stoga poziva odgojno-obrazovne institucije da se osiguraju potrebni uvjeti i podrška roditeljstvu u vidu partnerskog, neprosuđujućeg i nestigmatizirajućeg pristupa roditeljima i djeci. Naime, roditeljima treba vremena da bi se prilagodili promjenama koje prate odrastanje njihove djece.

8. SURADNJA S DRUŠTVENOM SREDINOM

Ove pedagoške godine vrtić će ostvariti suradnju sa :

- Općina Jakšić – načelnik
- Ministarstvom znanosti i obrazovanja
- Agencijom za odgoj i obrazovanje
- Službom za društvene djelatnosti Požeško – slavonske županije
- Zavodom za javno zdravstvo Požeško – slavonske županije
- Župnim uredom Jakšić
- O.Š. „Mladost“ Jakšić
- Gradskom knjižnicom i čitaonicom Požega, podružnica Jakšić
- Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo Požeško – slavonske županije Požega
- Hrvatskim zavodom za mirovinsko osiguranje
- Hrvatskim zavodom za zapošljavanje
- Hitnom službom Požega
- Turističkom zajednicom Požeško – slavonske županije
- Policijom postajom Požega
- DVD Jakšić
- Službom 112
- Predškolskim ustanovama u županiji
- Gradsko kazalište Požega
- Splitsko kazalište – Z-produkcija

- Zagrebačka kazališta, Osječka kazališta...

Suradnja s društvenim čimbenicima se planira u svim zadaćama koje zahtijevaju uključenost vanjskih suradnika, stručnjaka, nadležnih institucija, lokalne i područne samouprave ili drugih društvenih subjekata.

Ostvaruje se zbog:

- kvalitetne realizacije i obogaćivanja postojećih programa
- realizacije stručnog usavršavanja
- uključivanja u projekte šireg društvenog značaja.

Planiramo i dalje osmišljavati sudjelovanje na različitim manifestacijama poput Dječjeg tjedna, Dječjeg sajma, Festivala stvaralaštva invalidnih osoba, sa ciljem afirmacije djeteta kao aktivnog sudionika društva i nositelja dječjih prava. S ciljem prezentiranja naše djelatnosti, popularizacije i predstavljanje onih struka kojima je u fokusu dijete i njegov razvoj, obrazovanje, zdravlje i dobrobit, naši djelatnici aktivno sudjeluju u događanjima poput: Dani mozga, Susreti zdravih gradova Hrvatske, Tjedan psihologije, Tjedan cjeloživotnog učenja, te u raznim drugim događanjima vezanim za znanost, sport, zdravlje i kulturu.

9. VREDNOVANJE PROGRAMA

U dječjem vrtiću Jakšić će se provoditi samo-vrednovanje kao kvalitetan i učinkovit način poticanje promjena na bolje. Usmjereni smo na utvrđivanje dobre prakse, standarda kvalitete odgojno-obrazovnog rada, te nakon objektivnijeg utvrđivanja trenutnog stanja, određivanja područja promjena i unapređivanja prakse.

Nakon određivanje prioritetnih zadaća, stvaramo uvjete za pronalaženje ideja za postizanje pozitivnih postignuća.

Proces će samo-vrednovanja u našem vrtiću obuhvaćati ukupnost funkcioniranja sustava i/ili samo neke segmente odgojno obrazovnog procesa, ovisno o bitnim zadaćama i trenutnim prioritetima vrtića.

Ove su godine područja samo-vrednovanja :

1. Obitelj i zajednica Odnosi/partnerstvo obitelji, vrtića i lokalne zajednice
2. Inkluzija, različitost i demokratske vrijednosti Pružanje jednakih mogućnosti za učenje i sudjelovanje u životu vrtića razumijevanjem, prihvaćanjem i uvažavanjem različitosti,

3. Procjenjivanje i planiranje Sustavno pratiti razvojni napredak, procese učenja i postignuća svakog djeteta te na osnovu dobivenih podataka planirati poticaje za daljnji razvoj uz kontinuirano poticanje razvoja vještina samo-procjenjivanja,

4. Okruženje za učenje Kreiranje sigurnog i poticajnog okruženja u kojem se djeci nude razvojno primjereni materijali, poticaji i situacije za učenje.

5. Profesionalni razvoj i stručno usavršavanje Unapređivanje profesionalnog rada svih djelatnika vrtića aktivnim sudjelovanjem u zajednicama učenja.

Vrednovanje unaprijed određenih područja i pokazatelja provodit će se putem refleksija odgojno-obrazovne prakse te uporabom lista praćenja, lista procjene, upitnika, anketa te uvidom i analizom pedagoške dokumentacije.

Cilj ovakvog načina rada je dublje promišljanje kulture vrtića, bolje razumijevanje djeteta i sagledavanje vlastitih postupaka. Zajedničke kvalitetne rasprave sudionicima odgojno obrazovnog procesa omogućit će kvalitetno suradničko učenje.

10. GODIŠNJI PLAN I PROGRAM RADA RAVNATELJA

- organiziranje odgojno – obrazovnog rada vrtića,
- rukovođenje financijskom i materijalnom imovinom,
- rad na unapređivanju odgojno – obrazovnog rada i stručnog usavršavanja djelatnika,
- organiziranje susreta sa ljudima raznih zanimanja, posjeta, izleta i dr.,
- rad na unapređivanju suradnje roditelja i odgojitelja,
- prisustvovati na stručnim skupovima za ravnatelje,
- organiziranje roditeljskih sastanaka i rada Odgojiteljskog vijeća,
- suradnja i rad s Upravnim vijećem,
- suradnja s Osnivačem,
- uspostavljanje suradnje s drugim vrtićima na području Županije i šire,
- vođenje propisane pedagoške dokumentacije,
- organiziranje i nadzor rada pomoćnog osoblja,
- nadzor nad provođenjem odgojno – obrazovnog rada,
- nadzor nad provođenjem i organiziranjem administrativno – financijskih poslova,
- nadzor nad provođenjem rada kuhinje i narudžbe hrane,
- izrada Godišnjeg plana i programa rada,
- izrada Godišnjeg izvješća ,

- izrada Plana korištenja godišnjih odmora,
- vođenje evidencije radnog vremena,
- izrada kraćih Programa i slanje nadležnom Ministarstvu na verifikaciju,
- prijava Javnih potreba te slanje pravedanja sredstava nadležnom Ministarstvu,
- prijava pripravnika na stručni staž i stručni ispit.

KLASA: 601-05/21-01/10

URBROJ: 2177/04-1-21/03

Jakšić, 27. rujna 2021.

PREDSJEDNIK UPRAVNOG VIJEĆA:

RAVNATELJICA:

Boško Obradović, prof.

Ivona Pečur